

de indgreb blev gennemført. Mindretallet frygter, at regeringen med dette lovforslag signalerer, at kommissionens arbejde ikke tillægges nogen vægt, men blot er en syltekrukke, selv om det er tilkendegivet, at arbejdet vil foreligge i løbet af de nærmeste 7-8 måneder.

Da lovforslaget er hastet igennem, ønsker mindretallet lovforslaget tilbage til udvalget mellem 2. og 3. behandling.

Mindretallet ønsker herudover om nogle af principperne i lovforslaget at bemærke følgende.

Kompetenceændring

I lovforslagets bemærkninger til kompetencefordelingen mellem amterne og kommunerne hedder det, at der ikke ændres noget. Men ifølge lovforslaget får amterne kompetence til at foretage afgrænsninger af de centrale bydele, inden for hvilke detailhandelen kan placeres. Endvidere skal amterne vurdere behovet for nybyggeri og omdannelse af eksisterende bebyggelse i byerne til butiksformål. Amterne får hermed kompetence til at planlægge i byzone på et detaljeringniveau, der forudsætter et detaljeret kendskab til byområderne og bygningerne. Det er et klart brud med princippet om, at det er kommunerne, der er planmyndighed inden for byzone. Der gennemføres hermed en centralisering af beslutningsprocessen. En sådan centralisering er mindretallet stærkt imod, og det virker mærkeligt, at regeringen ikke afventer opgavekommissionens arbejde, inden en beslutning træffes.

Udvalget har i flere omgange spurgt til helt konkrete eksempler på, hvordan lovgivningen tænkes benyttet i praksis. I anden omgang har udvalget fået tilsendt et par småskitser, men de beskriver på ingen måde det store planlægningsarbejde, som nu skal i gang. Hvilke konsekvenser loven får for administrationen og de politiske organer, er således kun løseligt angivet.

Formanden for Kommunernes Landsforening, Evan Jensen, og Århus Kommunes borgmester, Thorkild Simonsen, er af samme opfattelse i et indlæg i Berlingske Tidende den 1. april 1997: »Auken sætter rekord i bureaukrati«. Af artiklen fremgår det bl.a., at: »Med lovforslaget har ministeren sat sig i spidsen for opbygningen af et planbureaukrati, der ikke har set sin lige i dansk planlægningshistorie. Den, som kun hæfter sig ved lovforslagets for-

målsbestemmelser, går fejl af rækkevidden af den regulering af detailhandelen, som lovforslaget reelt lægger op til. Lovforslaget er i sjældnen grad udtryk for meget ideelle betragtninger om, hvordan det er muligt at styre samfundsudviklingen gennem planlægning. Troen på det ideelle plansystem, hvor alt er afstemt fra top til bund efter centrale direktiver, lyser ud af lovforslaget.«

Senere i artiklen står der: »Ifølge lovforslaget skal lokalplaner, kommuneplaner og regionplaner fremover på detaljeret niveau fastlægge rammerne for detailhandelens placering og udvikling. Kravene til planernes indhold er så omfattende og indviklede, at det reelt vil svare til en videreførelse af det nuværende stop for butikker på over 3.000 m² for dagligvarebutikker og 1.000 m² for udvalgsvarebutikker. Både amter og kommuner underlægges således detaljerede krav til planlægningen. Og ikke nok med det. Miljø- og energiministeren vil samtidig forestå en nøje central overvågning af udviklingen. Konsekvensen bliver et omfattende planbureaukrati og et statsligt formynderi uden lige.«

Det er i den forbindelse besynderligt, at miljø- og energiministeren ikke har reageret på de regionplaner, som ikke har opfyldt den gældende lovs bestemmelser, men i stedet griber til et så dramatisk indgreb.

Videre i de to borgmestres indlæg står der: »Taberne i sagen bliver det lokale demokrati og borgerne, hvis indflydelse på byernes udvikling reelt går tabt. Ved at tillægge amterne kompetence til at afgøre, hvor i byerne der kan placeres detailhandel, er borgernes mulighed for indflydelse på den lokale bypolitik/byplanlægning fuldstændig tilsidesat.

Ministeren burde i stedet have valgt at give kommunerne kompetencen til at foretage afgrænsningen af de områder i byerne, hvor der kan placeres detailhandel. Trods en kraftig opfordring hertil fra kommunerne har ministeren valgt at ignorere denne mulighed. Hermed bryder ministeren med årtiers tradition for, at kommunerne har kompetencen til at planlægge i byzonen.

Hvad der er årsagen til Svend Aukens valg står ikke klart. Det synes mest af alt at være et holdningsspørgsmål, der har været udslagsgivende. Landsforeningen ser dette som et udtryk for åben mistillid til kommunerne og det lokale demokrati.«